

2021.01.21

Šalčiausiomis dienomis gamtinių dujų suvartojimas šilumos gamybai augo dvigubai

Lietuvos dujų perdavimo sistemos operatoriaus „Amber Grid“ duomenimis, šalčiausiomis pastarojo meto paromis nuo sausio 14 iki 18 d. Lietuvos vartotojai sunaudojo iki 2 kartų daugiau, o atskirais atvejais ir iki keliolikos kartų daugiau gamtinių dujų nei pirmomis sausio dienomis.

Didžiausias pokytis šaltosiomis dienomis fiksuotas šilumos energijos gamybos sektoriuje, kur šilumos tinklų įmonės, užtikrindamos gyventojų aprūpinimą šiluma, gamtinių dujų vartojo du kartus daugiau. Vertinant vidutinį šilumos energijos gamybos poreikį, dujų suvartojimas padidėjo nuo 43 iki 78 gigavatvalandžių (GWh) per parą. Stambųjų pramonės įmonių dujų suvartojimas išliko tame pačiame lygyje.

„Staiga kritus oro temperatūrai, gamtinės dujos tampa pirmuoju energijos šaltiniu, reikalingu gaminti šilumą miestams ir gyventojams. Galimybė greitai reaguoti, kai energijos reikia nedelsiant ir daug, yra labai svarbu dujų vartotojams, užtikrinantiems šilumos energijos tiekimą arba naudojančiams dujas gamyboje“, – sako „Amber Grid“ generalinis direktorius Nemunas Biknius.

Pasak N. Bikniaus, jei prireiktų, dujų perdavimo sistemos operatorius yra pasirengęs patenkinti ir dar didesnius klientų poreikius. Dėl išaugusios dujų paklausos ir didesnių perdavimo srautų, Lietuvoje buvo įjungtos abi dujų kompresorių stotys, esančios Panevėžyje ir Jauniūnuose, Širvintų rajone. Dujų kompresorių stotys – būtinas dujų perdavimo sistemos elementas, skirtas padidinti dujų slėgį tam, kad dujų srautai įveiktų reikiamus atstumus.

Dujų perdavimo sistemos naudotojai pastaraisiais metais laikosi kitokios, nei buvo ilgą laiką įprasta perdavimo paslaugų užsakymo strategijos, dažniau įsigydami trumpalaikius pajėgumus. Nors ši paslauga yra brangesnė, nei užsisakant visų metų ilgalaikius pajėgumus, ji efektyvi padengiant trumpus periodus trunkančius dujų vartojimo pikus šaltuoju metų laiku arba susiklosčius palankioms dujų kainoms rinkoje. Nepaisant to, kad didelė šilumos gamybos įmonių dalis dėl anksčiau galiojusios palankių finansavimo sąlygų yra įsirengusios biokuro katilus, didžioji dauguma taip pat išlaiko ir dujų tiekimą į gamybos įrenginius infrastruktūrą. Tai rodo, jog gamtinės dujos ir toliau išlieka patikima alternatyva užtikrinant energijos gamybą.

Pernai Lietuvos poreikiams buvo suvartota 25,1 TWh arba 7 proc. daugiau dujų nei 2019 m. Latvijos, Estijos ir Suomijos vartotojams 2020 m. buvo transportuotos 8 TWh gamtinių dujų. Tai – 33 proc. daugiau, palyginti su 2019 m. Iš viso per praėjusius metus „Amber Grid“ valdoma Lietuvos dujų perdavimo sistema buvo transportuotas itin didelis 58 TWh dujų kiekis arba 4,5 proc. daugiau nei 2019 m.